

De Noordzee, blik op de toekomst

De zee spreekt tot onze verbeelding. Beelden van rust tot storm, van aantrekkingskracht en bedreiging liggen gegrift in ons collectief geheugen. Sinds eeuwen trachten de kustbewoners zich te beschermen tegen stormvloed door het bouwen van dijken en bovendien trekt de Noordzee jaarlijks drommen mensen aan. De zee wordt met veel aandacht gevolgd door de media en publieke opinie. Mogelijke verstoringen van de 'horizon', bijvoorbeeld door windturbineparken, zijn maatschappelijk gevoelige thema's die een grote groep van mensen aanspreken.

De Noordzee is van oudsher een belangrijke bron van inkomsten. De visserij en het maritieme transport hebben een lange traditie. Al eeuwen is 'het kanaal' één van de drukst bevaren routes ter wereld en vandaag zijn de kusthavens Oostende en Zeebrugge belangrijke poorten voor de Vlaamse, exportgerichte, economie. Het toerisme kende de voorbije eeuw een enorme groei en vastgoed met zicht op zee zit in de lift. Een nieuwe sector is de zandwinning en recenter zijn de offshore energieproductie en aquacultuur aan de orde. Zo worden meer en meer claims op de Noordzee geplaatst. Maar de Noordzee is een gevoelig ecosysteem. Het verzoenen van de natuurwaarden met de vele activiteiten en aanspraken op de zee is een moeilijke, maar ontzettend belangrijke uitdaging voor het Noordzeebeleid.

Deze uitdagingen maken dat de bevoegde federale minister voor de Noordzee werkt aan een visie op een leefbare toekomst voor de Noordzee. Sleutelwoord in deze visie is 'duurzaam beheer'. Doelstelling is het uitwerken van een **duurzaam masterplan voor de Noordzee**.

Het opbouwen van een politiek en een maatschappelijk draagvlak rond het project van de Noordzee is daarom een cruciaal gegeven. Dit zal goed moeten gevoed worden door degelijke informatie, sensibilisatie en het betrekken van de bevolking en van alle betrokken sectoren en besturen. Naast communicatie en overleg heeft een goed beleid ook nood aan wetenschappelijke gegevens en nieuwe methodieken.

Het GAUFRE-project is daar een voorbeeld van. Het project in het kader van het Federaal Wetenschapsbeleid richtte zich vooral op de ontwikkeling van een ruimtelijke planningsmethodologie, geënt op de specifieke karakteristieken van de zee. De unieke, driedimensionale en dynamische ruimte die de zee is, maakt immers dat planning op zee in grote mate verschillend is van planning op land.

HET VERZOENEN VAN DE NATUURWAARDEN MET DE VELE ACTIVITEITEN OP ZEE IS EEN BELANGRIJKE UITDAGING VOOR HET NOORDZEEBELEID

De komende jaren is er voldoende ruimte op de Noordzee beschikbaar als er zorgvuldig gebruik van wordt gemaakt. De Noordzee kan zijn belangrijke rol voor de Belgische economie goed blijven vervullen en sinds een aantal jaar worden gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermd.

Van belang is dat er degelijke instrumenten beschikbaar zijn om toekomstige ontwikkelingen op de Noordzee in goede banen te leiden. Het komt er op aan om verschillende activiteiten op de Noordzee goed naast - of in combinatie met - elkaar te laten ontwikkelen. De verschillende activiteiten op zee, zoals scheepvaart, visserij, recreatie, zandwinning, windturbineparken, ... stellen elk andere eisen aan de omgeving waardoor sommige gebieden meer geschikt zijn voor een bepaalde activiteit dan andere gebieden. In de toekomst moeten we aangeven hoe initiatieven en vergunningaanvragen op de Noordzee worden beoordeeld en op elkaar worden afgestemd. Bij die beoordeling zal onder meer moeten gekeken worden naar het effect op het ecosysteem, nut en noodzaak van de activiteit en naar efficiënt ruimte- en tijdsgebruik. ■

dr. Rik Houthaève

Afdelingshoofd ruimtelijke planning, WES